

D.U.K apie DofE žygius

Kokia žygių dalies prasmė DofE programoje? Kokius įgūdžius įgyja jaunuoliai? Žygių (angl. Adventurous Journey) dalis DofE programoje yra sukurta, kad padrąsintų jaunos žmones leisti į nuotykius ir atradimus; kad įveikdami įvairius maršrutus ir žygiuose kylančius iššūkius, jie įgytų komandinės veiklos, lyderystės ir sprendimų priėmimo įgūdžių. Tai vienintelė programos dalis, kurią programos dalyviai įgyvendina nedidelėse grupėse.

Kur aprašytos svarbiausios DofE žygių taisyklės?

Svarbiausias DofE žygių dokumentas – 10 DofE žygių sąlygų, kurias iš viso sudaro 44 žygių sąlygų punktai.

Koks gali būti didžiausias ir mažiausias žygio grupės dalyvių skaičius?

Žygio grupę turi sudaryti mažiausiai keturi, o daugiausiai – septyni dalyviai. Tačiau išimtis gali būti taikoma prijungiant aštuntą dalyvį, kai žygiui reikalingos poros, pavyzdžiui plaukiant baidarėmis.

Ką daryti, kai organizacijoje nesusirenka keturių žmonių žygio grupė?

Į žygių grupes galima įtraukti ne tik DofE programos dalyvius, tačiau jie turėtų turėti panašaus lygio gebėjimus ir patirtį, kartu planuoti ir ruošti žygiui. Visi komandos nariai turi atitikti programoje nustatytus amžiaus reikalavimus. Programos dalyviai iš kelių organizacijų ar mokyklų taip pat gali jungtis ir sudaryti vieną žygio grupę.

Ką daryti, kai organizacijoje susirenka aštuonių ar daugiau žmonių žygio grupė?

Jei žygiui nebūtinos dalyvių poros, tuomet maksimalus grupės dalyvių skaičius yra septyni. Didesnę grupę privalo padalinti į dvi ar daugiau atskirų grupių. Tokios grupės negali keliauti susijungusios, privalo keliauti skirtingais maršrutais nuo vienos stovyklavietės iki kitos. Kur tai neįmanoma, tarp grupių, keliaujančių tuo pačiu maršrutu, turi būti bent 1 val. laiko skirtumas.

Ką daryti, jei grupėje yra vienas ar keli dalyviai, dėl sveikatos problemų negalintys įveikti nurodyto kilometrų skaičiaus per dieną?

Jei dėl sveikatos problemų grupė negali įveikti rekomenduojamo atstumo, privaloma išlaikyti aktyvių valandų skaičių. Galima išsikelti tokį žygio tikslą, kuriam įgyvendinti prireiks daugiau valandų. Taip pat įsivertinkite, kiek laiko grupei užtruks įsirengti stovyklavietę, pasigaminti karštą maistą, koku greičiu judės grupė – gal jiems prireiks daugiau laiko įveikti trumpesnį atstumą.

Ar specialiųjų poreikių turinčiai grupei einant į žygį, juos gali lydėti asistentai?

Žygio dalis yra skirta ugdyti maksimalų jaunuolių savarankiškumą, komandinį darbą ir atsakomybę už savo sprendimus. Jei spec. poreikių turintys jaunuoliai negali į žygį išeiti vieni, jiems būtina pagalba, būtų gerai įtraukti DofE programos amžiaus ribas (14–24 m) atitinkančius savanorius asistentus, neturinčius

ženkliai daugiau žygių patirties, kurie žygiui ne vadovautų, o įsilietų į komandą kaip lygiaverčiai jos nariai. Bet kokių atveju, visi komandos nariai turi tolygiai pasiskirstyti vaidmenimis, turėti savo atsakomybę. Pagrindinis prioritetas žygyje yra dalyvių saugumas, todėl išskirtiniais atvejais, esant poreikiui, grupę gali lydėti žygio vadovas ar kiti už grupę atsakingi suaugę asmenys. Apie šiuos atvejus prieš žygį privaloma informuoti žygių koordinatorių ir vertintoją.

Ar gali skirtingų programos lygių dalyviai eiti į tą patį kvalifikacinį žygį?

Skirtingų programos lygių dalyviai gali dalyvauti tame pačiame kvalifikaciniame žygyje, tačiau visi kartu turi ruoštis žygiui ir kartu įveikti visą žygį nuo pradžios iki pabaigos. Sujungus kelių lygių dalyvius, žemesniame lygyje dalyvaujantys programos dalyviai turi įveikti žygį pagal aukštesnio lygio reikalavimus.

Ar aukso žygis privalo vykti užsienyje?

Aukso žygis gali vykti ir užsienyje, ir Lietuvoje. Aukso žygiams tinkami yra Aukštaitijos, Dzūkijos ir Žemaitijos nacionaliniai parkai.

Ar bandomasis žygis gali būti tik vienas?

Bent vienas bandomasis žygis turi įvykti kiekviename programos lygyje, tačiau jų gali būti ir daugiau. Žygių vadovas gali nuspręsti, kiek ir kokios trukmės bandomųjų žygių reikės grupei pagal jos pasiruošimą ir kvalifikacinio žygio sudėtingumą.

Ar kvalifikacinis žygis gali vykti iš karto po bandomojo?

Laiko tarpas tarp bandomojo ir kvalifikacinio žygio nėra griežtai apibrėžtas. Tačiau žygių grupėms rekomenduojama susiplanuoti tokią pertrauką, kurios užtektų ne tik pailsėti po bandomojo žygio, bet ir išsitaisyti pastebėtas klaidas bei trūkumus, pastiprinti žinias ir gebėjimus.

Ar galima keisti keliavimo būdą kvalifikacinio žygio metu?

Žygio grupė gali keliauti skirtingais būdais, pavyzdžiui dieną ar kelias eiti pėsčiomis, o paskui važiuoti dviračiais ar plaukti baidarėmis. Tačiau grupė turi būti tam pasiruošusi, per bandomuosius žygius išsibandžiusi visus suplanuotus keliavimo būdus. Kvalifikacinio žygio metu keičiant keliavimo būdą negali būti teikiama papildoma pagalba, pavyzdžiui dalyviai negali būti pavežti automobiliu iki baidarių ar dviračių nuomos punkto.

Ar minimalūs atstumo reikalavimai yra taikomi žygiams baidarėmis bei dviračiais?

Minimalūs atstumo reikalavimai yra taikomi tik žygiams pėsčiomis Lietuvos teritorijoje: 24 km ekspediciniam bronzos žygiui, 48 km – sidabro žygiui, 80 km – aukso žygiui. Keliaujant baidarėmis, dviračiais ar pasirinkus dar kitą keliavimo būdą yra taikomas tik aktyvių valandų reikalavimas: 6 val. per dieną bronzos žygiui, 7 val. – sidabro žygiui, 8 val. – aukso žygiui.

Ar žygio dalyviams privaloma turėti kompasą?

Neprivaloma, ypač bronzos žygiuose. Kompasso naudojimas priklauso nuo maršruto sudėtingumo. Jis gali labai praversti naviguojant sidabro ir aukso žygiuose, kuriuose būtina suplanuoti maršruto atkarpas, įveikiamas bekele ir kompasu nustatant žygio kryptis.

Ar yra reikalavimas žygio metu ruošti ir valgyti sotų, maistingą ir sveiką maistą?

Nėra konkrečių reikalavimų dėl maisto pasirinkimo, nes tai yra labai individualu. Visgi planuojant maistą labai rekomenduojama rinktis sotų, maistingą ir sveiką maistą. Mažiausiai vieną kartą per dieną komanda privalo gamintis karštą maistą. Rekomenduojama dažniau atsigerti šiltų gėrimų.

Ar būtina ruošti maistą ant laužo?

Maisto paruošimo būdas priklauso nuo pasirinkto maršruto ir vietovės. Būtina atkreipti dėmesį, jog laužus galima kurti tik tokiose stovyklavietėse ir poilsiavietėse, kuriose yra įrengtos laužavietės. Planuojant šilto maisto paruošimą labiau rekomenduojama rinktis turistines dujines viryklės.

Ar žygių vertintojas gali neišleisti grupės į žygį?

Žygių vertintojas ne tik gali, bet ir privalo neišleisti grupės į žygį, jei įsitikina, jog grupė nėra pasiruošusi, jai trūksta žinių ir gebėjimų, pamiršo svarbų inventorių, pavyzdžiui palapines, miegmaišius ar vaistinėlę.

Ar žygio dalyviai gali kalbėtis su nepažįstamais žmonėmis žygio metu?

Žygio grupės dalyviai gali pasisveikinti ir kalbėtis su sutinkamais žmonėmis, tačiau negali naudotis jų pagalba, kad nebūtų pažeistas grupės savarankiškumo principas. Dėl dalyvių saugumo bendravimas su nepažįstamais žmonėmis turėtų būti aptartas su žygio vadovu dar prieš prasidedant žygiui.

Ar kiekvienas žygio dalyvis turi nešti atskirą vaistinėlę?

Paprastai žygio grupė nešasi vieną pirmos pagalbos vaistinėlę. Visi grupės dalyviai privalo žinoti, kieno kuprinėje ir kokioje konkrečioje kuprinės vietoje ji yra. Vaistų ir medikamentų naudojimas turi būti aptartas su žygio vadovu dar prieš prasidedant žygiui.

Ar žygio grupės daiktai turi būti išdalinti po lygiai išskirstant svorį?

Pati žygio grupė nusprendžia kaip išsidalinti žygio daiktus. Kuprinės gali būti nevienodo svorio atsižvelgiant į grupės dalyvių pajėgumus ir galimybes.

Ar žygių vadovas gali atvežti vandenį žygio dalyviams?

Žygių vadovas gali atvežti geriamą vandenį į stovyklavietes kvalifikacinio žygio metu iki dalyvių atvykimo į stovyklavietę, nekontaktuojant su dalyviais. Vandens pristatymas turi būti įrašytas į žygio formas. Jei grupė yra pajėgi, rekomenduojama neatimti galimybės grupei atsinešti ar pasirūpinti vandeniu patiems.

Ar žygių vadovai gali bendrauti su žygio dalyviais paties žygio metu?

Žygių vadovui rekomenduojama susitikti ir pabendrauti su grupe stovyklavietėse kiekvienos dienos vakare ne ilgiau kaip pusvalandį. Žygio dalyviai bet kuriuo žygio metu gali kreiptis į vadovą ar vertintoją, jei mano, kad jų saugumui iškilo pavojus, ir drauge nuspręsti, kokių priemonių imtis. Išsprendus pavojų keliančią situaciją, žygis tęsiamas. Jei bet kuriuo žygio metu kažkam iš dalyvių prisireikia būtinosios pagalbos arba jis yra priverstas nutraukti dalyvavimą žygyje, vadovo ir vertintojo (ar pagal galimybes kažkurio iš jų) dalyvavimas būtinas.

Ar gali žygio ataskaitą ruošti vienas grupės atstovas?

Žygio ataskaitos parengimas yra užduotis visai grupei, todėl ji turi būti rengiama bendromis pastangomis. Ataskaitoje privalo būti aptartos kiekvieno komandos nario įgytos patirtys ir pateikta informacija apie tai, kaip kiekvienam iš jų pavyko prisidėti, kad žygio tikslas būtų pasiektas.

Kuo skiriasi ekspedicinis, tiriamasis ir išskirtinio sudėtingumo žygis?

Nuo 2023 metų DofE žygiai nebėra skirstomi į ekspedicinius žygius (angl. Expedition), tiriamuosius žygius (angl. Exploration) ir išskirtinio sudėtingumo žygius (angl. Significant Adventurous Journey).

Kokios veiklos priskiriamos aktyviam žygio laikui?

Aktyvų žygio laiką arba aktyvias valandas sudaro laikas, skirtas žygiavimui (judėjimui), tikslo siekimui (tyrinėjimui), karšto maisto ruošimui, stovyklavietės įkūrimui ir sutvarkymui.

Kiek mažiausiai valandų turi būti skirta žygio tikslo siekimui?

Nuo 2023 m. tai nebėra reglamentuota. Žygio dalyviai kartu su žygių vadovu aptaria ir priima sprendimus, kokia aktyvių valandų dalis skiriama žygiuoti, tikslui siekti, maistui ruošti, stovyklavietei įkurti ir sutvarkyti.